

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ

**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

ВИПУСК 43

31 січня 2019 р.

м. Переяслав-Хмельницький

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

Рада молодих учених університету

Матеріали
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
**«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАУКИ І ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»**

31 січня 2019 року

Вип. 43

Збірник наукових праць

Переяслав-Хмельницький – 2019

УДК 001+37(100)

ББК 72.4+74(0)

Т 33

Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації»: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2019. – Вип. 43. – 829 с.

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Коцур В.П. – доктор історичних наук, професор, академік НАПН України

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Базалук О.О. – доктор філософських наук, професор

Воловик Л.М. – кандидат географічних наук, доцент

Дашкевич Є.В. – кандидат біологічних наук, доцент (Білорусь)

Доброскок І.І. – доктор педагогічних наук, професор

Євтушенко Н.М. – кандидат економічних наук, доцент

Кикоть С.М. – кандидат історичних наук (відповідальний секретар)

Руденко О.В. – кандидат психологічних наук, доцент

Садиков А.А. – кандидат фізико-математичних наук, доцент (Казахстан)

Склярєнко О.Б. – кандидат філологічних наук, доцент

Халматова Ш.С. – кандидат медичних наук, доцент (Узбекистан)

Збірник матеріалів конференції вміщує результати наукових досліджень наукових співробітників, викладачів вищих навчальних закладів, докторантів, аспірантів, студентів з актуальних проблем гуманітарних, природничих і технічних наук.

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, достовірність фактів і посилань несуть автори публікацій.

©Автори статей

©Рада молодих учених університету

©ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди

світосприймання; відбувається загальний психічний розвиток, дошкільники набувають необхідного досвіду для подальшої життєдіяльності, накопичують враження від пізнання світу; в цей період відбувається становлення пізнавальної активності особистості. Наймогутнішою дієвою силою, за допомогою якої можна успішно вирішувати питання щодо формування виховання патріотичних почуттів, національної гідності, гордості, самоповаги, самодостатності, є народознавство. Ефективними формами і методами патріотичного виховання дошкільників є заняття з народознавства, створення національних куточків та міні-музеїв у дошкільному закладі, проектна діяльність.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Базовий компонент дошкільної освіти(нова редакція). – 2012.
2. Бех І. Д. Концепція виховання особистості. / І. Д. Бех // Рідна школа. – 1991. – № 5. – С. 40–47.
3. Бех І. Д. Особистісно зорієнтоване виховання : наук.-метод. посіб. / І. Д. Бех. – К. : ІЗМН, 1998. – 204 с.
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. – К. ; Ірпінь : ВТФ “Перун”, 2004. – 1440 с.
5. Виховання громадянина, патріота, гуманіста : навч.-метод. посіб. / К. І. Чорна. – К. : ТОВ “ХІК”, 2004. – 96 с.
6. Виховання національно свідомого, патріотично зорієнтованого молодого покоління, створення умов для його розвитку як чинник забезпечення національних інтересів України : аналітично-інформаційні матеріали. – К. : Державний ін-т проблем сім’ї та молоді, 2003. – 191 с.
7. Дитина. Програма виховання і навчання дітей від двох до семи років. – К., 2013.
8. Електронний фонд бази даних Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
9. Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української держави / Педагогічна газета. – 2000. – № 6 (72), червень. – 6 с.
10. Макаренко А. С. О воспитании / А. С. Макаренко. – М. : Политиздат, 1988. – 256 с.
11. Мала енциклопедія державознавства / НАН України, Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького. – К. : Довіра: Генеза, 1996. – 942 с.

УДК 378.011

*Ольга Потапчук, Ірина Луцик
(Тернопіль, Україна)*

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ ПРОЕКТІВ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

У статті розкрито актуальність та особливості застосування в процесі підготовки фахівців професійної освіти методу проектів та їх вплив на формування професійних компетентностей майбутніх фахівців. Встановлено, що застосування методу проектів в навчальному процесі закладів вищої освіти дають можливість вирішення ряду питань: підвищення активності, ініціативи, творчого пошуку, налагодження комунікативності в студентському колективі, вирішення психологічних проблем, особистісних стосунків між суб’єктами проекту, пошук нових лідерів групи, виховання особистісних якостей.

Ключові слова: процес підготовки, метод проектів, професійна освіта, компетентності.

The article reveals the relevance and peculiarities of the application of the method of professional education in the process of training specialists and their influence on the formation of professional competences of future specialists. It was established that the application of the method of projects in the educational process of higher education institutions provides an opportunity to

solve a number of issues: increase of activity, initiative, creative search, establishment of communicative skills in a student collective, solving psychological problems, personal relationships between project subjects, finding new group leaders, education personal qualities.

Key words: *process of preparation, project method, professional education, competence.*

Сучасний стан розвитку вищої професійної освіти ставить нові вимоги, які повинні відповідати міжнародним стандартам вищої освіти. Освіта є основою розвитку не лише особистості, а й суспільства, держави, нації. Поставлені умови до майбутніх фахівців спонукають педагогів використовувати в своїй діяльності нові освітні технології, в тому числі і метод проектів. Проектна діяльність студентів, необхідна сьогоденню та суспільству майбутнього, виконується в процесі аудиторного навчання майбутніх фахівців та їх самостійних проектів.

Проблема застосування методу проектів в освіті не є новою у педагогічній теорії та практиці. Засади організації проектної діяльності в навчальному процесі досліджувалися у працях вітчизняних та зарубіжних педагогів ще у кінці XIX – початку XX століття: П. Блонського, В. Вахтерова, Дж. Дьюї, Б. Ігнат'єва, Є. Кагарова, М. Крупеніної, Л. Левіна, С. Шацького та ін. Питанням практичної реалізації методу проектів присвятили роботи І. Бім, М. Бухаркіна, І. Зимня, В. Гузєєв, І. Чечель [1].

На сучасному етапі наукових досліджень спостерігається підвищений інтерес до проблеми застосування методу проектів в освіті в цілому. Так, в останні роки все більше з'являється наукових робіт, присвячених використанню методу проектів в навчальному процесі закладів вищої освіти, під час вивчення дисциплін загальної і професійної підготовки. Проте, проблему організації навчального процесу з застосуванням методу проектів у системі вищої освіти досліджено недостатньо.

Розв'язання зазначеної проблеми в системі вищої освіти полягає у наявності суперечності між традиційним розумінням навчального процесу як інтегративної основи навчання майбутніх фахівців та проблемою створення умов, із застосуванням освітніх технологій, для її успішної реалізації.

Основою методу проектів є розвиток критичного мислення, пізнавальних навичок, умінь самостійно конструювати свої знання, орієнтуватися в інформаційному просторі. Така освітня технологія зорієнтована на самостійну діяльність студентів, яка може бути індивідуальна чи групова і виконується протягом певного часу. Метод проектів органічно поєднується з груповим підходом до навчання (cooperative learning) та припускає розв'язування поставленої проблеми, яка передбачає використання різноманітних методів і засобів навчання та інтегрування компетенцій з різних галузей науки, техніки, технології, творчих галузей [2].

Виконаних проектів передбачає наявність результат: якщо це теоретична проблема, то результатом виконання проекту повинна бути методика її розв'язання, якщо ж проблема практичного характеру – результатом повинна бути розробка готова до впровадження.

Застосування методу проектів в процесі підготовки майбутніх фахівців професійної освіти дає можливість:

- застосування великої кількості учасників проекту;
- використовувати проекти різного типу та тематики;
- покращення творчих якостей та організаційних здібностей студентів, які беруть участь у виконанні проектів;
- включатися у контакти з іншими установами, організаціями, підприємцями, що значно розширює ефективність їх взаємодії, встановлення нових контактів тощо [1].

Застосування методу проектів в навчальному процесі підготовки майбутніх фахівців професійної освіти дає можливість вирішення ряду питань: підвищення активності, творчого пошуку, налагодження комунікативності в студентському колективі, вирішення психологічних проблем, особистісних стосунків між суб'єктами проекту, пошук нових лідерів групи, виховання особистісних якостей студентів.

Студенти, в процесі виконання проекту, набувають досвіду вирішення професійних проблем у майбутній професійній діяльності, навчаються організовувати колективну роботу та заздалегідь прогнозуючи її результати, аналізувати і використовувати необхідні джерела інформації, аргументувати власні судження, приймати рішення в нестандартних ситуаціях, створювати умови для досягнення поставленої мети, представляти результати перед аудиторією, здійснювати само оцінювання та оцінювати діяльність партнерів.

Таким чином, організація проектної діяльності надає можливість *студентам*: вивчати не лише засоби, а й способи діяльності; розвивати вміння орієнтуватися в інформаційному просторі; розвивати пізнавальні навички та вміння здійснювати синтез знань; розвивати критичне та творче мислення; уміння використовувати здобуті знання на практиці; володіти методами дослідження (пошук джерел інформації, аналіз літератури, збір та обробка даних, висунення гіпотез та методів їх доведення); набуття комунікативної компетентності (вміння організовувати й вести дискусії, вислуховувати іншу точку зору). Залучення *педагогів* до участі в проекті дають їм можливість формувати вміння виділяти й обирати практично значущі теми проектів, організувати змістовне проведення самостійної роботи студентів, удосконалювати компетенції в галузі інформаційних технологій.

Розглядаючи метод проектів необхідно звернути увагу на технологію його реалізації, в основу якої покладено науково-дослідну роботу на засадах співтворчості студентів та викладачів. Студенти перших курсів ще не спроможні повністю включитися до науково-дослідної роботи внаслідок недостатньої професійної та наукової підготовки. Проте, ми вважаємо, що доцільно залучати їх до пошуково-дослідницької роботи, оскільки репродуктивна самостійна робота студента не достатньо ефективна під час формування професійних якостей особистості.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Ісаєва Г. М. Метод проектів – ефективна технологія навчання учнів сучасної школи / Г. М. Ісаєва // Метод проектів: традиції, перспективи, життєві результати: Практико-зорієнтований збірник / [керів. авт. кол. С. М. Шевцова; наук. керів. і ред. І. Г. Єрмаков]. – К.: Департамент, 2003. – С. 207–211.

2. Кравченко Г.Ю. Проектний підхід у системі підвищення кваліфікації керівників навчальних закладів. Модернізація післядипломної педагогічної освіти. / науково-практичний журнал «Імідж сучасного педагога». – Полтава: ТОВ «АСМП», 2012. – №10 (129) – С. 13-16.

УДК 37.01

*Тетяна Пуертас Паласіос, Олена Березовська
(Маріуполь, Україна)*

НАОЧНІСТЬ ПРИ ВИКЛАДАННІ СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН В КОЛЕДЖАХ ТА ПРОБЛЕМИ ЇЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Завдання навчального закладу I-II рівня акредитації – підготовка фахівців, що володіють переліком спеціальних умінь і знань, а також мають певний досвід їх практичного застосування з метою виконання типових завдань, що передбачені для первинних посад у відповідній галузі професійної діяльності. Важливу роль в освітньому процесі при підготовці молодших спеціалістів грає наочність. В цій статті викладаються питання, які стосуються наочності при викладанні спеціальних дисциплін в технікумах і коледжах.

Ключові слова: наочність, коледж, спеціальні дисципліни, фах, професійна діяльність.

<i>Каріна Клименко</i>	
ІНТЕГРОВАНІ УРОКИ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ ПЕРШОГО КЛАСУ	322
<i>Олена Ковальова</i>	
МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ	325
<i>Ольга Коневич</i>	
ПРОБЛЕМИ МОРАЛЬНО-ДУХОВНОГО ВИХОВАННЯ ЗАСОБАМИ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ	327
<i>Ольга Кореняк, Таїсія Панасюк</i>	
ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ	330
<i>Тетяна Кравчинська</i>	
ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА: ПОВАГА ДО ОСОБИСТОСТІ	333
<i>Элина Кушнерова</i>	
ЗНАКОМСТВО ДОШКОЛЬНИКОВ СО СВОЙСТВАМИ БУМАГИ КАК СПОСОБ ФОРМИРОВАНИЯ ИНТЕРЕСА К ИСКУССТВУ ОРИГАМИ	335
<i>Lazzat Madenova</i>	
FORMATION OF CREATIVITY OF THE TUTOR	339
<i>Сауле Мажитова, Жамиля Зулкарнаева</i>	
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ ФОРМИРОВАНИЯ ТОЛЕРАНТНОСТИ У МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ	341
<i>Ніна Майборода</i>	
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	344
<i>Римма Масырова, Виктория Савельева</i>	
МЕТОДОЛОГИЯ АКТИВНОГО ОБУЧЕНИЯ И ПРОЕКТНО-ТВОРЧЕСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ОБУЧАЮЩИХСЯ В ВУЗЕ	347
<i>Еліна Медведчук, Наталія Ліб</i>	
ВИКОРИСТАННЯ СИТУАЦІЙНИХ ЗАДАЧ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ НАВИЧОК У СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО КОЛЕДЖУ	351
<i>Дарія Металіді</i>	
МЕДІАТЕКСТ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ЗМІСТОВОЇ ЛІНІЇ ШКІЛЬНОГО КУРСУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В СТАРШИХ КЛАСАХ	353
<i>Тетяна Міщенко</i>	
ПРОФЕСІЙНИЙ САМОРОЗВИТОК ПЕДАГОГА У СИСТЕМІ ВІДКРИТОЇ ОСВІТИ	357
<i>Наргиза Нарзиева</i>	
УМУМТАЪЛИМ МАКТАБ ЁҚУВЧИЛАРИДА ИНТЕГРАТИВ ЁНДАШУВ АСОСИДА МАТЕМАТИК САВОДХОНЛИК КОМПЕТЕНЦИЯСИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ	360
<i>Долорес Нургаліева</i>	
МЕКТЕП ЖАСЫНА ДЕЙІНГІ БАЛАЛАРДЫҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ-ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	364
<i>Людмила Онищук, Лариса Біджисєва</i>	
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ І-ІІ РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ НА ЗАНЯТТЯХ З ПРЕДМЕТІВ ЦИКЛОВОЇ КОМІСІЇ ПРИРОДНИЧО-НАУКОВИХ ДИСЦИПЛІН	368
<i>Олександр Посацький, Андрій Грабинський</i>	
ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ НАРОДОЗНАВСТВА	371
<i>Ольга Потанчук, Ірина Луцик</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ ПРОЕКТІВ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	374